

Dr. Besednjak govori proti italijanizaciji v parlamentu.

ITALIJANSKI POSLANCI ZASMEHUJEJO SLOVANE. — PRAVIJO, DA SO SLOVANI V NEODREŠENEM OZEMLJU ZDAJ ITALIJANI IN MORAJO KOT TAKI OSTATI. — "AKO JIM NI PO VOLJI, NAJ SE IZSELIJO," PRAVIJO ITAL. POSLANCI.

Kakor znano, je poslanec Besednjak med proračunsko razpravo v italijanskem parlamentu branil pravico Slovanov pod Italijo do lastne šole. Poslanec Besednjak je nastopil s takim pogumom in spretnostjo, da se ni upal še noben izmed opozicijskih posl. v času izpisa proračunske diktature. Poleg prosvetnega ministra je ponovno prekinil govornika Mussolini. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

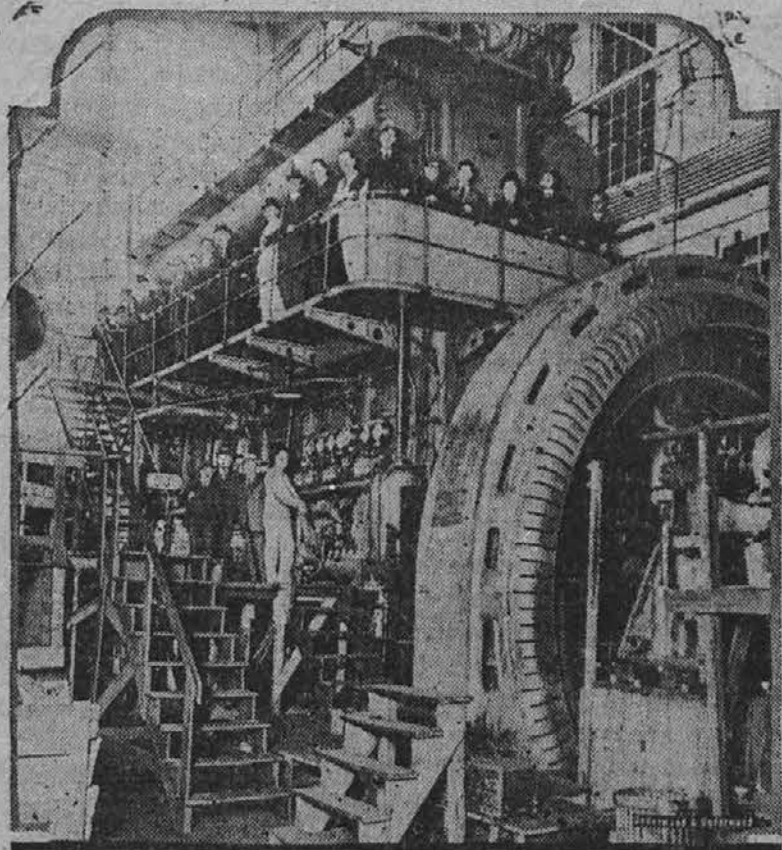
Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja. Govor posl. Besednjaka je javnosti že znan; vendar hočem posneti še po enkrat v zapisniku posameznice medklice ministrskega predsednika Mussolinija in prosvetnega ministra Fedeleja.

STROJ, KOJEGA SE KURI Z OLJEM.

V Buffalo, N. Y., se je končal poizkus stroja novega tipa, kojega se kuri z oljem. Vspeh je bil popoln v vsakem oziru. Slika nam prikazuje stroj, ki je bila vzeta zadnji dan, ko se je poskušnja končala, ob navzočnosti strokovnjakov. — Vsakih 24 ur se porabi pri temu stroju 14 ton olja, dočim se je pri prejšnjem sistemu porabilo za isto silo 35 ton.

IMETJE KAJZERJA IN ČLANOV RODBINE SE ZAPLENI.

Besednjak: "Stavite se nekoliko v našo kožo! Kako morete vzeti kruh starih učiteljev? Kako je mogoče zahtevati od državljanov, ki so vedno govorili drugi jezik, da ga pozabijo?"

Greco: "Vi ste bili tepeni v vojni!"

Lunelli: "Zabijte si enkrat v glavo, da ste Italijani!"

Besednjak je zaključil med silnim hrupom: "Toda, dragi tovariši, ne pozabite, da se vam ne bo posrečilo iztrebiti našega jezika. Usoda držav je izpremenljiva, toda narodi živijo večno."

Ministra Fedela je Besednjakov govor tako razburil, da ga je naslednjega dne označil za "glupostmi". Besednjak je energično reagiral, da sloni borba slovenske manjšine za lastno šolo na načelih, za katere so se borili nekdanji Italijani sami. Fedele ga je zavrnil s trditvijo, da je Učiteljska zveza na Primorskem tajna organizacija! Kaj pravi tržaški prefekt k temu? Besednjak ni mogel več odgovoriti, ker mu predsednik ni hotel dati besede.

Iz cele razprave se pa vidi, kako brezobzirno italijanska fašistična vlada tepta naravno narodno pravico Jugoslovancev v Italiji, ki so ji "gluposti"! Naj to ve ves svet!

Ministra Fedela je Besednjakov govor tako razburil, da ga je naslednjega dne označil za "glupostmi". Besednjak je energično reagiral, da sloni borba slovenske manjšine za lastno šolo na načelih, za katere so se borili nekdanji Italijani sami. Fedele ga je zavrnil s trditvijo, da je Učiteljska zveza na Primorskem tajna organizacija! Kaj pravi tržaški prefekt k temu? Besednjak ni mogel več odgovoriti, ker mu predsednik ni hotel dati besede.

Iz cele razprave se pa vidi, kako brezobzirno italijanska fašistična vlada tepta naravno narodno pravico Jugoslovancev v Italiji, ki so ji "gluposti"! Naj to ve ves svet!

Ministra Fedela je Besednjakov govor tako razburil, da ga je naslednjega dne označil za "glupostmi". Besednjak je energično reagiral, da sloni borba slovenske manjšine za lastno šolo na načelih, za katere so se borili nekdanji Italijani sami. Fedele ga je zavrnil s trditvijo, da je Učiteljska zveza na Primorskem tajna organizacija! Kaj pravi tržaški prefekt k temu? Besednjak ni mogel več odgovoriti, ker mu predsednik ni hotel dati besede.

Iz cele razprave se pa vidi, kako brezobzirno italijanska fašistična vlada tepta naravno narodno pravico Jugoslovancev v Italiji, ki so ji "gluposti"! Naj to ve ves svet!

Ministra Fedela je Besednjakov govor tako razburil, da ga je naslednjega dne označil za "glupostmi". Besednjak je energično reagiral, da sloni borba slovenske manjšine za lastno šolo na načelih, za katere so se borili nekdanji Italijani sami. Fedele ga je zavrnil s trditvijo, da je Učiteljska zveza na Primorskem tajna organizacija! Kaj pravi tržaški prefekt k temu? Besednjak ni mogel več odgovoriti, ker mu predsednik ni hotel dati besede.

KRIŽEM SVETA.

— Tokio, Japonsko. — Nekateri japonski listi so začeli s proti-ameriškim gibanjem: dva leposlovna mesečnika sta prinesla članke, v katerih članke karji javno ščuvajo na vojno z Ameriko. Japonsko ne bo nikoli odpustila Ameriki, radi izključitve, radi česar je čut slehernega Japonca močno užaljen.

— Lisbona, Portugalsko. — Vojaška vstaja na Portugalskem, ki se je izvršila nedavno, ne da bi se prelivala kri, je prinesla popolno zmago militaristom, ki so sedaj na čelu vlade. Novi predsednik je Mendes Cabecadas.

— Otterville, Ia. — Dr. A. M. Parker, 922 West Madison cesta, je izvršil nad Mrs. Dolores Mulcahy, protipostavno operacijo, ki pa se je ponesrečila in je ženska umrla, zdravnik pa so aretirali in se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

— St. Louis, Mo. — The United Railways kompanija je predložila na merodajnem mestu prošnjo, da bi se ji dovolilo prevozno pristojbino zvišati za osebo od sedem na osem centov.

— Lowell, Mass. — Tempelj prostozidarjev, in poleg stoječo petnadstropno trgovino je ogenj uničil. Škoda je cenjena na \$1,000,000.

— Northfield, Minn. — Miss Marjorie Veach, iz Pipestone, je utonila v jezeru, ko se je prekučnil čoln v katerem se je sama vozila. Ponesrečenka je hodila v tukajšnje višje šolo.

— Berlin, Nemčija. — Baron Hans Herman pl. Berlepsch, bivši minister v pruskem kabinetu, je tukaj na svojem domu, v starosti 83 let preminul.

— St. John's, N. F. — Angleški parnik Innerton je v bližini Cape Race kolidiral z ledeno goro. Parnik je nekoliko poškodovan, druge nesreče ni bilo.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA — TRI OSEBE MRTVE.

Mati zastupila svoja dva otroka in sebe; trupla je našla devet letna hčerka. — Nihče ne ve vzroka, zakaj je to storila.

Chicago, Ill. — Mrs. Margaret Tillman, stara 32 let, 1600 Wallen Ave., je zastupila svojo dva meseca staro hčerko, dve leti starega sinčka in sebe. Devetletna hčerka, Margaret, je našla trupla, ko se je vrnila domu iz šole. Da je mati imela za umor in samomor napravljen načrt že prej, je dokaz, ker je dala ključ od sobe Margareti, ko je odhajala v šolo, kar se ni prej nikoli storilo.

Trupelca otročičkov sta bila na postelji eno polega drugega, materino pa na tleh. Mrs. Tillman je pustila listek, na katerem obveščala soproga da jo že delj časa nekaj teži; pa tudi ga prosi, naj reče Margareti, da naj ostane dobra.

Iz Jugoslavije

UGOTOVILO SE JE, DA JE UPRAVITELJ KAZNILNICE V LEPOGLAVI PONEVERIL VELIKANSKO SVOTO DENARJA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Poneverba v Lepoglavi.
Na podlagi dosedanjih sodnih poizvedb se je ugotovilo, da je upravitelj kaznilnice v Lepoglavi dr. Šaban poneveril 2 in pol milijona dinarjev, njegove knjigovodja Marković pa 100,000 Din. Marković se zagovarja tipično: "Če je mogel krasti moj šef, zakaj ne bi tudi jaz."

Iz obupa.
V Hrastniku se je zastrupila Marija Deotto, ker ni imela ne službe ne sredstev za življenje. Izpila je pol litra esence. Zvijala se je in vpila pod Ožonovo jablano; zdravnik je bil takoj na mestu, a ji ni mogel več pomagati. Poslali so tudi po duhovnika na Dol, ker pa je to zelo daleč, je prišel tudi prepozno.

Vlom v Trbovljah.
Nedavno v noči je bilo vlomljeno v trgovino G. Spornina pri Sv. Katarini, ki jo ima v najemu g. Hudarin. Tatovi so odnesli okoli 16,000 Din raznega blaga v manufakturi, speceriji in tobaku. G. Hudarin je s tem vlomom kot mali začetni trgovec naravnost uničen. Na mesto vloma je bil pozvan detektiv iz Ljubljane s svojim policijskim psom. Akoravno je pes izvolal sled v trgovini, vlomilca ni mogel izslediti, ker je dež v oni noči izbrisal vsako sled.

Zverinski mati.
Blizu Podgorice na obali Ribnice v Črni gori so bili najdeni ostanki novorojenčka. Mati mu je prerazala vrat, ga polila s petrolejem, nato pa zažgala. Uvedena je preiskava.

MARIBOR.
Splaseni konji so podrli na Trgu svobode 62letnega kovača iz Pobrežja Ruperta Arzenška. Prišel je pod voz ter zadobil precej težke poškodbe po obrazu in na rokah. Prepeljali so ga v bolnico.

S konja je padel na Teznu pri Mariboru poročnik Vladimir Martinovič ter si pri tem poškodoval levo nogo. Rešilni

SAMOMOR BARONICE.
Dunaj, Avstrija. — Baronica Klinger, ki je bila na glasu kot lepota, si je v gradu Raab, končala življenje. Vzrok samomora se navaja, ker je njen soproj v ljubosumnosti streljal na ruskega prince Orloffa, na kar je tudi Orloff ranil v roko barona; oba so odpeljali v bolnišnico. Čim je bila baronica o temu obveščena, si je poglala kroglo v srce.

KARA SKOČILA S TIRA; 36 RANJENIH.
Chicago, Ill. — Na Vencennes Ave. v bližini 79. ceste je skočil s tira voz poulične železnice; 36 oseb je zadobilo poškodbe, nekatere težke. Šest potnikov je bilo prepeljanih v bolnišnico, ostali so iskali pomoči pri bližnjih zdravnikih.

oddelek ga je prepeljal v vojaško bolnico.

Vlomilska kronika.
V noči od 14. na 15. maja so vlomili tatovi v gostilno in trgovino Vaš v Zgornji Ponikvi pri Zalcu. Odnesli so veliko denarja, nekaj obleke in blaga. Potem pa so vlomili še v župnišče skozi okno v župnijsko pisarno. Prebrskali so svojo pisarno in župnikovo zasebno sobo poleg pisarne. Odnesli so puško, samokres in nekaj obleke. Denarja niso dobili. Težke blagajne Wertheim niso mogli odpreti. Pač pa so odnesli staro cerkveno škrinjico misleč, da je polna denarja in so jo pri pokopališču razbili. Bili so bridko razočarani: škrinjica je bila polna knjig in tiskovin orlovskega odseka, katere so v jezi na vse strani razmetali. — V Trbovljah pri Slovenjgradcu je bila v noči od 15. na 16. maja že drugi okradena učiteljska gšč. Tinka Selak. Tat ji je odnesel vso boljšo obleko, čevlje in druge kaj vredne reči. Pustil je le posteljnino in nekaj stare obleke. Tat mora biti v bližini, da lahko opazuje, kdaj gšč. učiteljice ni bilo doma.

Spomenik kralju Petru I., Osvoboditelju.

prvi v Sloveniji, se bo na slovenski način odkril v Kranju dne 1. avgusta 1926. Pričakovati je obilne udeležbe ne samo iz bližnje okolice, temveč iz vse Gorenjske ter tudi od drugod. Skoraj gotovo se udeleži te slovesnosti tudi kralj Aleksander, ki bo tačas bival na Bledu. Različni odbori, v katerih so zastopniki vseh strank, slojev in stanov, so že začeli z delom, da bo slavnost kar najlepša.

— Chicago, Ill. — Norman Bredse, star 13 let, se je igral s puško pred hišo na 5636 W. North Ave., katera se pa sproži in krogla zadene 7 letnega dečka, ki je bil na mestu mrtev.

DENARNA NAKAZILA ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO I. t. d.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez obdika izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 "	\$ 18.60
2,500 "	\$ 46.25
5,000 "	\$ 92.00
10,000 "	\$ 183.00

100 lir \$ 4.40
200 " \$ 8.45
500 " \$ 20.25
1,000 " \$ 39.25

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana. Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Mirodajna so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

Pisma in pošiljke naslovite na: **ZAKRAJŠEK & ČESARK**
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1892.

Izdaja vsak dan razen nedelj, pon-
edeljnikov in dnevoev na praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098.

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanada in Evropo 6.00
Za celo leto 8.00
Za pol leta 4.00

The first and the oldest Slo-
venian newspaper in America.
Established 1892.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day, and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe 6.00
For one year 8.00
For half a year 4.00

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopolnjeni na
uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke
v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira.
— Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR: Številke poleg našega naslova na listu znači, do koga imate
bit plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office
at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

KSKJ ima najlepšo bodočnost.

Naj kdo našo najstarejšo slovensko podporno organizacijo
K. S. K. J. obmetava še tako z imenom nazadnjaška, pribita
resnica, dokazana s številkami je in ostane, da je K. S. K. J.
zadnja leta najbolj napredovala izmed vseh slovenskih podpor-
nih organizacij v Ameriki. Stvar se popolnoma nič ne spre-
meni, ako slovenski odpadniki na Lawndale, ali pa neprijazni
newyorški liberalci trdijo drugače. Nam, ki vidimo dokaze
podprte s številkami to zadostuje.

"The Fraternal Monitor" v svoji majevi številki t. l. prina-
ša statistično poročilo večih bratskih podpornih organizacij v
Ameriki. Na strani 11. majevske številke najdemo poročilo: pod
zglavjem: "Sestindeset društev (podpornih organizacij) po-
kazuje narast več kot 1000 članov v letu 1925." — Tu najdemo
našo K. S. K. J. Jednoto na 17 mestu. — S. N. P. J. pa na 32 me-
stu. — K. S. K. J. Jednota ima zaznamovati v članstvu narast za
celih 2,679 udov. — S. N. P. J. pa samo 1,412 udov. — Številke
najbolj kažejo, katera izmed njih je nazadnjaška!

Številke v tej statistiki jasno kažejo, da K. S. K. J. še
enkrat z večjo hitrostjo napreduje kot S. N. P. J. In vendar se
dobe duševni pritlikavci med rdečkarji, ki neprestano upijejo,
da je naša katoliška jednota jeetična. Kolikokrat so že to za-
upili v svet. Tako brezumno upitje naših brezvercev kaže, da
lawndalski uredniki sploh ne vedo kaj gobezdajo in da so
nekaki neodgovorni elementi, ki na račun njih, jednote prav
žalostno kozoletce prevlačajo po kolonah njihovega socializma
zaslužjenega glasila.

K. S. K. J. napreduje od dne do dne in je kot posamezna
organizacija na najvišjem vzornem mestu med slovenskimi or-
ganizacijami v Ameriki. SNPJ. se sicer postavlja, da je največja
po številu. Je že res, da je največja po številu. Je sedaj ena
organizacija in da je največja ima pripisovati zaslugo združiti
z drugimi organizacijami. Pa kljub temu, da je bila
SNPJ. toliko večja, je KSKJ. v zadnjem času kot kaže statisti-
ka skoro še enkrat hitreje napredovala kot SNPJ. In če bo šlo
še par let tako naprej je sploh vprašanje, ako ne bo tudi po šte-
vilu KSKJ. največja slovenska podp. organizacija v Ameriki.
Njeno sedanje napredovanje je najboljši porok, da smemo z
gotovostjo to pričakovati.

KSKJ. ima najlepšo bodočnost zato, ker v njene vrste
pristopajo najboljši Slovenci v Ameriki. Vsi delavni in naudešeni
za njen napredek. Kdor stopi pod njeno okrilje, je njen s sr-
cem. Pod njeno okrilje stopa trumona ameriško-slovenska
mladina. Ta je pa porok za njeno bodočnost. KSKJ. ima naj-
boljšo slovensko mladino vzgojeno v slovenskih farnih šolah,
ki je nepokvarjena in pristnega slovenskega duha. Ta mladina
je pa največje jamstvo, da bo KSKJ. napredovala, rastla in
cvetela še dolgo let, v ponos in veselje vsemu Sloveustvu! — n.

Zavratnost nemškega nacionalizma.

"Koroški Slovenec" piše v uvodniku dne 12. m. m.: "Ker
sila ni dušila našega življa, ne predelala našega prepričanja in
značaja, a je na zunaj slab instrument, se spreobrne volk v
jagnje in na lep način udari v naše naravne pravice; pohlevno,
nebojevitost ljudstvo je za to jako pripravno. Na lep način, brez
nepotrebnega šuma se mora odzvati individualnega življenja.
Izpodrinili Slovence iz javnih služb je lepa parola tega na-
rta. Heimatdienst izrečno priporoča, da naj se nemški duhov-
niki in učitelji uče slovenskega jezika, in izdaja v ta namen
podpore. Na ta način se Slovence na lahek način izpodrine in
ni hčie ne more reči, da se je zgodila krivica. Ze sedaj se vodi
natančna kontrola vseh mest, ki bi se na ta način izpopolnila
z ljudmi, ki bi znali par besedi slovensko, v misljenju pa hodi-

Rev. John Miklavčič:

SPOMINI

Ko je bila stavba dodelana, je škof Jak-
ob Missia, poznější kardinal in nadškof
v Gorici, svetlišče izročil oo. frančiškanom
v oskrbi. Le-ti so se potrudili, da so pre-
skrbili vse potrebno za olepšavo cerkve na
znotraj.

Cerkev je bila pozneje slovesno posve-
čena in danes je tako krasna, da ji ni para
na Slovenskem. Škof Anton B. Jeglič so
pred več leti na angeljsko nedeljo pričel
30,000 pobožnih vernikov Marijino podobo
slovesno in z največjim sijajem kronati.

Tukaj sem na Brezje priti vsako leto,
sem bil navajen že od mladih nog. Tudi
kot dijak nisem opustil te navade. Vsako
leto sem prišel v počitnicah za en dan na
Brezje k Mariji. Ob počitnicah, po dokon-
čani četrti šoli, sem pa še s prav posebnim

namenom šel na Brezje. V Loki namreč
so moji nevoščljivci raznesli vest, da mi-
slim pustiti šolo in da grem na učiteljske
študirat za učitelja. Gospodje v samostanu
so za to zvedli in g. oče Matija Jeriha me
je enkrat vprašal, kaj nameravam. Jaz
sem mu povedal, da je to laž, kar ljudje
govore in da imam jaz namen postati du-
hovnik.

Gospod mi je verjel in zato so še nade-
lje skrbeli v samostanu.

To leto v počitnicah sem romal na Bre-
zje in prosil Marijo, naj mi ona pomaga.
Pa ne samo na Brezje, šel sem to leto na
božjo pot na "jezero" pri Bledu in na sv.
Višarje. Od božje poti na blejskem jezeru
vam je vsem dobro znano, kar je vas doma
v starem kraju. Manj znana, nekaterim
vam popolno neznana je pa božjepotna
cerkev na sv. Višarjah. O tej cerkvi vam
bom malo več povedal. Sv. Višarje so spa-
dale pred svetovno vojsko pod Koroško, a

sedaj so pod Italijansko.

Pred davnimi časi je bil kraj, kjer je se-
daj božja pot, zapuščen, le o poletnem ča-
su so se pasle tod ovce. Nek pastir hoče
proti večeru gnati ovce domov. Ne najde
jih, izgubile so se. Išče in išče, naposled jih
dobi zbrane okrog majhnega grma. Neka-
ko klečale so in vse so gledale v grm. Kaj
vendar mora biti v grmu? Pastir se pri-
bliža in gleda sredi grma lep lesen kip
Materi Božje, ki Jezusčka pestuje. Vesel
vzame pastir kip in pa nese v župnišče v
Zabnice. G. župnik pa vpraša, kje je do-
bil to Marijino podobo. Pastir pove. Žu-
pnik se dosti ne zmeni za kip in ga postavi
v omaro. Drugi dan ta pastir zopet pase
ovce na višavah. Proti večeru so se mu ov-
ce zopet izgubile. Po daljšem iskanju jih
najde zopet zbrane na onem kraju kot
prejšnji dan. Pogleda v grm in vidi kip
Materi Božje zopet sredi grma. Zopet ga
nese v Zabnice in odda g. župniku. Žu-
p-

nik se je čudil temu dogodku in postavi kip
v omaro. Tretji dan so ovce klečale zopet
okrog istega grma. Pastir tretjič nese kip
v Zabnice. Nato je g. župnik spoznal, da
hoče Marija biti na vsak način na višavah.
Prenesli so z veliko slovesnostjo na goro
kip in postavili malo kapelico. Ljudje so
začeli prihajati na goro. Pozneje so po-
stavili lepo zidano cerkev s hišami za ro-
marje.

Kraj so začeli nazivati sv. Višarje. Bo-
žjepotnikov je bilo čedalje več v poletnih
mesecih in zato je bil krški škof primoran
poslati za poletni čas dva duhovnika na
sv. Višarje, da postrežeta v dušnem oziru
romarjem. Tudi to svetišče z župnijo Zab-
nice so v zadnjih letih dobili oo. franči-
škani.

Za časa svetovne vojske je pa prišla
vojna vihra tudi nad sv. Višarje. Italijan-
ske zažigalne granate so skoro vse poru-
šile in zažgale višarsko cerkev ob priliki

zvezdnato zastavo. Ti so: Jos. Muhvič, Matt Prebelič, Anton
Wulotz, Matt Smuk, Matthews
Smerakar, J. H. Pluth, Frank
Lozar, Marko Petritz, John
Skance in Rudolf Čimžar.

Vsem bodi ohranjen najbolj-
ši spomin kot junakom, ki so
dali vse, t. j. življenje za do-
movino. Čast in slava jim!

Gospa Štorklja je obiskala
te dni družino Mr. in Mrs. Fr.
Loushin in jim pustila za spom-
in brhko hčerko. Mati in
hčerka sta zdravi.

Pozdrav vsem rojakom širom
Amerike! Stari Elycan.

SLOVENCA UBILO PRI DELU
Gilbert, Minn.

Nesreča nikdar ne počiva.
Niti ne več kdaj te zadene.
Zjutraj zdrav in vesel se od-
praviš na delo, čez par ur te že
lahko pripeljejo mrtvega do-
mov. Zato, kako srečen je oni,
ki je pripravljen na smrt.

Tako je zadnji teden zadela
smrtna nesreča rojaka Antona
Čampa pri delu v takozvani
Petit Mine jami. Delal je na
parni lopati, kar pade na nje-
ga dolgi hlood, ki je stal pokon-
cu. Udaril ga je s tako silo na
glavo, da je skoraj na mestu iz-
dihnil. Prebilo mu je lobanjo
in zmečkalo glavo.

Pokojni je bil 39 let star. Na
Gilbertu je bival blizu 15 let.
Zapuščal žalostno vdovo in pet
otrok. Ostalim iskreno sožalje,
pokojnemu pa bodi Bog usmi-
ljen sodnik!

Poročevalec.

ZOPET ŽALOSTNA VEST IZ
FOREST CITY.

Forest City, Pa.

Dne 27. maja je preminula
18letna Miss Mary Peškur,
hčerka ugledne družine v bli-
njem Vandlingu. Bolna je bila
precej časa in je udano trpela
v svoji boleznii. Umrla je v bol-
nišniški odkoder je bila pripel-
jana na dom, kjer je ležala na
mrtvaškem odru. Pokopana je
bila iz slovenske cerkve sv. Jo-
žefa na slovensko pokopališče.

Pokojna je bila jako priljub-
ljena med mladino, kjer jo bo-
do zelo pogrešali. Njen pogreb
je pokazal, da jo je ljubila ce-
la maselbina. Bila je članica
več slovenskih društev. Naj ji
Bog podeli večni mir in večna
luč ji naj sveti! Starišem in
vsem ostalim soročnikom pa
sožalje!

Rojak Mr. Louis Debeček je
obolel in se nahajal na bolniški
postelji. Želimo mu, da se mu
zdravje čimprej povrne.

Na Spominski dan smo imeli
tudi pri nas slavnostno parado.
V slovenski cerkvi sv. Jožefa
pa smo imeli cerkveno slavn-
ostno opravilo. Rev. Father
Jevnik, slov. župnik, je imel
jako lep patriotičen govor, ki
je segal vsem globoko v srce.
Parada sicer ni bila tako ve-
lika, vendar pomenljiva je bila,
ker v vrstah so korakali vetera-
ni špansko - ameriške vojne,
ameriški legionarji, mestni
ognjegasci in druga razna dru-
štva. Tako smo Spominski dan
proslavili kar najbolje.

O delavskih razmerah ni nič
posebnega za poročati. Dela se
po starem načinu.

Na Evharistični kongres v

Chicago pride tudi od nas ne-
kaj naših rojakov. Natančno
števílo mi ni znano, vendar to-
liko vem, da bodo zastopana
nekatera društva in nekaj po-
sameznikov pride.

Poročevalec.

ŠIROM JUGOSLAVIJE.

Nagle smrti je umrl dne 8.
maja v Dravogradu g. Filip
Končnik, kovaški mojster in
posestnik, brat pok. deželnega
šolskega nadzornika dr. Petra
Končnika, star 78 let. Bil je u-
stanovni član požarne breme
v Dravogradu in zato ob 50-
letnici tudi odlikovan. Pogreb
je bil zelo veličasten ob veliki
udeležbi gasilcev od blizu in
daleč. — Dne 6. maja je umr-
la nagle smrti na Strojni nad-
Prevaljami mlada gospodinja,
p. d. Janeževa, hči Petra Jas-
nikarja na Selevbergu. Pred-
poldne je še pridno delala, po-
poldne zaspala v Gospodu.

Umrla je v Zagrebu nečaki-
nja bana Jelačića, Jela grofica
Schaffgotsch, roj. Jelačić. Po-
kojna je zlasti mnogo delovala
v dobrotelnih ustanovah.

Otrok se je ubil. — Dva otro-
ka sta nabirala po hribovju
pod Bukovo goro ali nad cesto
pri Sušnikovi rudarski koloniji
v Trbovljah cvetlice. Sedem-
letna deklica Kotarjeva se je
približala približju prepada, ki
je vstric Weberjeve gostilne.
Spodrsnilo ji je in je strmogla-
vila čez skalovje na spodaj na-
peljane telefonske žice in od-
tu na okrajno cesto, ki vodi na
kolodvor, oziroma v Trbovlje.
Dete je obležalo mrtvo z raz-
bito lobanjo. Druga otroka
je rešil neki gozdar, da ni še
ta padel v prepad. Žalostno pri-
tem je še to, da leži otrokov
oče smrtnobolan v ljubljanski
bolnici, mati pa ima še več ne-
preskrbljenih otrok v oskrbi.

Zanimive starinske najdbe.
— V Ptuj in okolici so našli
delavci te dni na dve zanimivi
najdbi. Pri podiranju stare hi-
še mizarja Potrca so izkopali
tri zlatnike z letnicami 1760,
1800 in 1812. Hiša je bila to-
rež stara najmanj sto let. — V
Lancovem pri Ptuj pa so iz-
kopali te dni rimski sarkofag
iz haloškega laporja. Vse iz-
koppine se izroče ptujskemu
muzeju.

Smrtnevarna nesreča. Ne-
nadna smrt.

Železniški delavec France
Pečnik, star 25 let, je padel
na državnem kolodvoru v
Ljubljani med delom z lestve
na peron. Pri padcu je dobil
težke poškodbe na glavi in je
obležal nezavesten. Prepeljali
so ga takoj v bolnico, vendar
je prav malo upanja, da bi o-
krevljal.

Nenadna smrt je doletela na
Dolenjskem kolodvoru v Ljub-
ljani 34letno narednikovo so-
progo Olgo Kokaljevo. Gospa
se je pripeljala z Dolenjskim
vlakom v Trzic in je hote-
la potovati v Trzic na Gorenj-
skem na obisk k svojim sorod-
nikom. Komaj je stopila iz vla-
ka, se je zgrudila in je oble-
žala nezavestna. Došli zdrav-
nik je ugotovil smrt vsled srč-
ne kapi.

Tiskovna napaka. — Vse-
sih sem mislil, da delamo so-
mo v Ameriki tiskovne napa-
ke pa jih v starem kraju tudi
Te dni sem čital v nekem stare-
krajšem listu sledeči oglaš-
bačel kolektati in zbinati daro-
ve v podporo onim, ki iz Me-
hike izganjajo katoliške du-
hovnike. Richard je imel za ta-
ke vedno veliko srce.

Namesto črke "g" je padla v
besedo črko "b" pa prodajajo
žabo mesto žage.

Saksarjev Peter pripoveduje
o Mrs. Harvey in njenem govo-
ru v Atlantic City. Vse sko-
paj je izmišljena kvanta, s ko-
terimi Peter vedno rad operira
kljub temu, da je baje na so-
šču, kakor mi je svoječasno po-
ročal prijatelj iz N. Y. na listu
za v poboljševalnico.

obiska najvišjega francoskega generala
na italijanski fronti. Tako je sveti kraj bil
nekaj let zopet zapuščen. A sedaj, ko so se
Italija na slovenski zemlji nekoliko utrdila,
je dala vlada poziv, da naj ljudje poma-
gajo, da se zgradi večja in lepša nova cer-
kev na sv. Višarjah. Malo več kot dve leti
sem se je zopet poživila božja pot na sv.
Višarje.

Pot na sv. Višarje pa ni prav lahka. Na
Trbižu sem izstopil z vlaka. Potem sem ho-
dil skoraj 3/4 ure do podnožja hribov na
gora. V hrib sem hodil cele tri ure. Ni na
goro (1767 m nad morjem) nobene prave
poti, same precej široke steze. Okolica je
pa divnogska. Daleč naokrog gozdi me-
njavajoč se s pašniki. Tukaj same skalnate
stene, tam polomljeno gozdno drevje in vse
v neredu križem teži.

Ta pa ve! (Prispevek). —
Delavec iz Cicera, ki piše na
Lawndale za žarkometarjevo
kolono pravi, da se človek rodi
neveden. To je resnica, a križ
je le to, da jih veliko ostane
tudi celo življenje nevednih.
On sam je že en tak. Njegova
notica v žarkometu dokazuje,
da on zelo malo ve. Ko bi bil
le kaj čital, bi se ne izrazil
tako gluho kot se. Tisti dela-
vec prav malo pozna dr. Kre-
ka, dr. Ušeničnika in druge slo-
venske učenjake, ki so bili du-
hovniki in so za slovenske de-
lavce s peresom in drugače ve-
storili kot bodo kdaj vsi slo-
venski socialisti v Ameriki. To
so bili možje, ki so narod iz-
obraževali, ne pa skubli za
razne milijonske fonde. Neve-
než iz Cicere naj to pomisli, po-
tem pa naj obsoja ljudi za
podleže. Navada je pa med
podleži taka, da vidijo same
podleže okrog sebe! — F. S. Ci-
cero, Ill.

Nekaj ni v redu. — Nekaj
Kurnick iz San Francisco je
brido pritožuje v rdeči Zar-
frknikovi tetki. Omenja neko
cenzuriranje, pa tudi med vr-
sticami pripoveduje, kako je
bil Kristan inteligenten. S tem
namreč je hotel na indirektni
način povedati, da so sedanji
tetkini uredniki, kakor tudi i-
dijotiski urednik socialističnega
tednika sami duševni revčki, ki
le neprestano rakajo in ne mo-
rejo nikamor naprej. Pač ža-
lostno poslušati take le levite!
Taki le leviti pobijejo še Zar-
kometarja "down flat."

Ameriški delavci pošiljajo
proteste mehiški vladi radi na-
stopa mehiške vlade proti ka-
toliškim duhovnikom. V svojih
protestih in resolucijah ostro
obsojajo protiverstvo nestep-
nost. Ameriški delavci so pač
gentleman. Naši slovenski
rdečkarji pa kar veselijo po-
skakujejo in se gledajo po tre-
buških, kadar bero o raznih
protikatoliških vladnih nasto-
pkih v Mehiki. Čudno le, da
kak "prifrken" Richardček
začel kolektati in zbinati daro-
ve v podporo onim, ki iz Me-
hike izganjajo katoliške du-
hovnike. Richard je imel za ta-
ke vedno veliko srce.

Namesto črke "g" je padla v
besedo črko "b" pa prodajajo
žabo mesto žage.

Saksarjev Peter pripoveduje
o Mrs. Harvey in njenem govo-
ru v Atlantic City. Vse sko-
paj je izmišljena kvanta, s ko-
terimi Peter vedno rad operira
kljub temu, da je baje na so-
šču, kakor mi je svoječasno po-
ročal prijatelj iz N. Y. na listu
za v poboljševalnico.

obiska najvišjega francoskega generala
na italijanski fronti. Tako je sveti kraj bil
nekaj let zopet zapuščen. A sedaj, ko so se
Italija na slovenski zemlji nekoliko utrdila,
je dala vlada poziv, da naj ljudje poma-
gajo, da se zgradi večja in lepša nova cer-
kev na sv. Višarjah. Malo več kot dve leti
sem se je zopet poživila božja pot na sv.
Višarje.

Pot na sv. Višarje pa ni prav lahka. Na
Trbižu sem izstopil z vlaka. Potem sem ho-
dil skoraj 3/4 ure do podnožja hribov na
gora. V hrib sem hodil cele tri ure. Ni na
goro (1767 m nad morjem) nobene prave
poti, same precej široke steze. Okolica je
pa divnogska. Daleč naokrog gozdi me-
njavajoč se s pašniki. Tukaj same skalnate
stene, tam polomljeno gozdno drevje in vse
v neredu križem teži.

Tvoj nedeljski tovariš.

Rev. J. C. Smiley

TEDENSKI KOLEDAR.

3. po bink. — Prilika o iz-
publjeni ovci. Luk. 15.
13. Nedelja — Anton Pad.,
apoz.
14. Ponedeljek — Bazilij.
15. Torek — Vid.
16. Sreda — Frančišek Reg.
17. Četrtek — Adolf B.
18. Petek. — Efreim.
19. Sobota — Gervazij in
Protazij.

TRETJA NEDELJA PO BIN-
KOSTIH.

Srce Jezusovo, ljubezni in
dobrote polno —
Srce Jezusovo, daritev za
grešnike, usmili se nas!
Litanijske Presv. Srca Jez.

Če potuje potnik ob silni sol-
ni vročini po prašni cesti s tež-
kim bremenom na hrbtu, se
proti večeru pač željno ozira,
če bo kaka hiša, kjer bi mo-
gel svoje breme odložiti, si od-
počiti od dnevnega trpljenja
na muk.

Mi vsi, prijatelji, potujemo
tem življenju po taki cesti
proti večnosti; in na tej težav-
ni cesti je marsikdo obložen s
težkim bremenom svojih gre-
hov, da jih niti sešteti ne more
in jih vlačiti s seboj. Kje bo
tak revež našel dom, kjer
bi mogel odložiti svoje breme,
če bo našel streho, pod katero
se bo mogel mirno odpočiti?

Pač za-
levo!
še Zar-
pošilja-
radi na-
rota kar-
v svojih
h ostro-
nestro-
po po-
nosni-
lja po-
po tre-
h razni-
h nasto-
je, da bi
chardeek
tudi daro-
iz du-
ške de-
nel za ta

Vse-
lamo sa-
ne napa-
raju tud-
nem star-
em ogla-
ča žaki-
cent") in
padla v
prodajni

Radi svoje velike ljubezni in
gospodarskega uspeha ima Božje Sree
milostivost z nami.
Psalmist David poje: "Mise-
ricordias Domini in aeternum
dominatio — Gospodovo usmilje-
nost bom na veke opeval" (88).
Velika, neizmerna je Bož-
ja usmiljenost — neskončna je
ljubezen. Božje ljubezni
razumeti, nikdo opisati
ne more. Zveličar sam nam jo
pokaže v podobah in prilikah.
Najbolj jasno evangeliju se pri-
kaže pastirju, ki išče zgublje-
no ovco, in ko jo najde, jo za-
nese na svoja ramena in se ve-
le tako ravna Bog z nami, ko

grešimo; smo zgubljene ovce,
in Gospod nas išče in kliče, in
ko nas najde, nas zopet sprej-
me in se veseli, pa kakaj? Ra-
di svoje neizmerno ljubezni!
Srce Jezusovo, ljubezni in do-
brote polno! Druga prilika:
Nek človek je nasejal dobro
seme na svoje polje, zrastle je
pa na njem tudi ljuljka; slu-
žabniki so mu rekli: Gospod,
šli bomo, pa to ljuljko potrga-
li. In kaj je rekel Gospod? Pu-
stite oboje rasti, da z ljuljko
še pšenice ne potrgate... —
Glejte, tako ravna Bog z nami.
Marsikdo je pravcati ljuljka,
poln grehov in krivic; angel
Božji, angel smrti se ponuja
Gospodu: Gospod, ali hočeš, da
ga pokončam? Gospod pa pri-
zanaša in pravi: Ne! Morda se
še spreobrne, morda bo posta-
la iz te ljuljke še pšenica. Go-
spod čaka, rajše pusti, da ga
žali še naprej Zakaj pa je Bog
tako potrpečljiv? Zakaj naglo
ne pokonči človeka? Radi svo-
je neizmerno ljubezni. Srce Je-
zusovo, ljubezni in dobrote pol-
no!

Da bi to ljubezen in dobrot-
ljivost Božjega Srca še bolj
razumeli, nam podaja sv. Dio-
nizij Areopagita v premišlje-
vanje sledeče vprašanje: Kaj
pa mi ljubimo? In odgovarja
sam na to, da ljubimo to, kar
je običajno: Prvi vsakdanji
kruh, s katerim se nasičujemo
in denar, s katerim si potrebne
stvari kupimo; in drugič, kar
je lepo, krasno. In sedaj:

1. Nas li Bog potrebuje, da
nas ljubi? Gotovo ne, Bog ne
potrebuje nikogar.

2. Ali je morda grešnik tako
lep, tako krasen, da je njegova
krasota predmet Božje ljubez-
ni? Ne in ne, grešnik je stud
pred Bogom.

In vendar ljubi Srce Gospo-
dovo človeka, in kakaj? Ker je
ljubezni in dobrote polno!
Grešnike pa sprejema Srce
Gospodovo tudi radi velike da-
ritve, katere je za nje darova-
lo. "Srce Jezusovo, daritev za
grešnike, usmili se nas!" moli-
mo v litanijah.

Običajno slikajo Srce Gospo-
dovo obrito s trnjevo krono;
kakaj? zato, ker je trpelo od
prvega trenutka, ko je začelo
biti, in je trpelo do zadnjega
udarca.

Trnjeva krona ga je stiskala
in tlačila — ni trpljenja, kate-
rega bi Božje Sree ne moralo
trpeti. Če stiska človeka po-
manjkanje, revščina, glejte,
sin človeka ni imel niti toliko,
kamor bi bil položil svojo gla-
vo. Človeka tlačijo pogosto zani-
čevanje, zasramovanje, glejte,
Srce Jezusovo; z zasramova-
njem nasičeno; Srce Gospodo-
vo se je težko ločilo, težko po-
slovilo od svoje matere, glejmo
na to Srce, če nas tlačijo bolest
samote; tlačijo nas križ zapuše-
nosti, glejmo Srce Gospodovo,

kako je bilo zapuščeno na kri-
žu, vzkljnilo je: "Moj Bog,
moj Bog, zakaj si me zapu-
stil?" Mnogokrat smo po ne-
dolžnem preganjani — Srce
Jezusovo, najbolj nedolžno, je
bilo obsojeno na smrt; tlačijo,
more nas telesne, duševne boli,
koliko jih je moralo pretrpeti
Božje Sree!

Srce Gospodovo je bilo ovito
s trnjevo krono ves čas, kar je
živelo in bilo, končno je bilo
s silico prebodeno. To je bila
daritev, neizmerna neskončna
daritev. Zato molimo v litanij-
ah: Srce Jezusovo, s silico
prebodeno, usmili se nas! Srce
Jezusovo, zavoljo naših hudo-
bij potrto, usmili se nas! Srce
Jezusovo, daritev za grešnike,
usmili se nas! Radi te velike
daritve ima Srce Jezusovo tako
usmiljenje z grešnikom.

To dvoje sem vam hotel da-
nes označiti: Srce Jezusovo
ima usmiljenje z nami, ker je
polno ljubezni in dobrote, in
ker je za nas darovalo tako ve-
liko daritev. Dvoje loči srce pri
vsakem človeku: greh in ose-
bo. Greh Gospod sovraži, tudi
k človeku se ljubeznjivo skla-
nja in kliče: "Pridite k meni
vsi, ki trpite, ki imate težave,
jaz vas bom poživil in okrep-
jal."

Zato se pa radi vsi zatekaj-
mo k temu Božjemu Srcu, pa
bomo v tem Srcu srečni in bla-
ženi, časno in večno. Amen.

NAZNANILO.

Vsem svojim prijateljem in
znancom naznanjam žalostnim
sreem tužno vest, da je moji
mili materi

M. PLUT

po dolgi, mučni bolezni v vasi
Germ na Belokranjskem kruta
smrt pretrgala nit življenja.
Umrli je, prevedena s sv. za-
kramenti, dne 6. maja, v lepi
starosti 81 let. Pogreb se je vr-
šil dne 8. maja s črno peto sv.
mašo.

Blaga pokojnica je bila ro-
jena v Bojanji vasi, fara Rado-
vica pri Metliki v Belokranjini.
Pred 60 leti se je primožila v
vas Mačkovec, fara Suhor. —
Imela je osem otrok, 4 sinove
in 4 hčere, od katerih živi še
ena hči v starem kraju, en sin
in ena hči pa tu v Montani. V
Jolietu, Ill., zapuša dva pol-
brata in eno polsestro, v Min-
nesoti na farmi pa enega pol-
brata.

Nepozabna mamica, počivaj
v miru in naj ti bo lahko doma-
ča gruda.

Marko Plut,

381—51st Ave., W. Allis, Wis.

ROJAKOM V WEST ALLIS

naznanjam, da imam v zalogi
razne molitvenike in knjige iz
knjižarne Amer. Slovenca. Va-
bim Vas, da me obiščete in si
sami izberete, kar Vas bo za-
nimalo.

John Kovačič,

2025 Sheridan Avenue,
West Allis, Wis.DR. KAREL TRILLER
UMRL.

Umrli je nagle smrti zadet od
kapi. — Pokojni je bil odli-
čen odvetnik, po prepričanju
pa predstavnik starih libe-
ralcev.

Ljubljana. — 20. maja je ne-
nadoma umrl predsednik ljub-
ljanske kreditne banke dr. Ka-
rel Triller v 63. letu svoje sta-
rosti. Zadel ga je srčna kap.
Pokojni se je bil rodil 21.
aprila 1862 v Škofji Loki. Po
dokončani študiji se je po-
svetil odvetništvu in je otvoril
1894 odvetniško pisarno v
Ljubljani. Iz Ljubljane se je
preselil v Tolmin, od tam pa l.
1900 nazaj v Ljubljano.

Pokojni se je živahno udeje-
stvoval v političnem življenju.
Polg pokojnega dr. Tavčarja
je bil glavni steber bivše na-
rodno - napredne stranke, ki
ga je pošiljala tudi v zbornice.
V letih 1908—1918 je bil de-
želni poslanec, v l. 1911—1918
ga je imela tudi Ljubljana kot
svojega občinskega odbornika
in podžupana pod vodstvom
župana dr. Tavčarja. Kot tak
je načeloval raznim odsekom
občinskega sveta.

Po prevratu je nadomestoval
deželnega glavarja in bil pred-
sednik komisije za likvidacijo
deželne uprave. V narodni vla-
di je sprejel mesto poverjenika
za trgovino in industrijo ter bil
tudi poslanec narodnega pred-
stavnstva. V odvetniških kro-
gih je igral odlično vlogo. Po
smrti dr. Tavčarja je prevzel
mesto predsednika "Ljubljans-
ke kreditne banke." Vršil je
tudi v našem narodnem gospo-
darstvu važne funkcije.

Pred leti je bil glavni ured-
nik "Slov. Naroda." V zadnjih
letih se je umaknil političnem
življenju ter se posvetil pisarni,
gospodarstvu in zlasti vpraša-
nju českoslovaške - jugoslovans-
ke vzajemnosti. Na tem polju
je izvrševal funkcijo predse-
dnika českoslov. - jugoslovanske
lige v Ljubljani.

Tudi slovenska turistika ga
je imela v svojih vrstah. Po
njem so imenovali "Trillerjevo
kočo" na Krnu.

V zgodovini slovenskih stran-
karskih bojev in slovenskega
gospodarstva bo dr. Trillerjevo
ime ostalo zapisano vedno. Bil

Internationalna od ministr.

za trg. in obrt konces. Krojna
Akademija Ljubljana išče v
svrhu ustanovitve filiale v A-
meriki družabnika ki je kroja-
škega poklica lahko tudi po-
močnik ali mojster in poseduje
mali kapital, ter zna sloven-
sko in amerikansko. Krojna A-
kademija nudi družabniku vse
ugodnosti se izvežbati v tej
stroki kot učitelj in bi omenjeni
zastopal mesto ravnatelja v
Ameriki. Ponudbe z navedbo
kapitala na Direkcijo Ljublja-
na.

Zakaj se mučite

S POKL DANJEM LINOLEUMA, KO VAM MI TO STO-
RIMO, NE DA BI VAM BILO TREBA PLAČATI!

Velike važnosti je, kako se linoleum položi, da da-
lje ostane poraben. Naši eksperti rešijo vprašanje po-
laganja linoleuma za vas. Baš sedaj imamo veliko za-
logo krasnih vzorcev po različnih cenah. Pustite, da vam
porežemo takoj. Cene so 85c za štirjaški jard, \$1.00,
\$1.50 in \$2.00.

EICHHOLZER & CO.

527 MAIN STREET, FOREST CITY, PA.

je simpatična osebnost iz biv-
šega narodno - naprednega ta-
bora, dober in včasih oster go-
vornik, po značaju pa lojalen.

— Rio Janeiro, Brazilija. —
Tukaj so iznašli zelišče, ki je
vsepešno zdravilo za gobove.
— Pariz Francija. — Na tu-
kajšnji javni dražbi je bil pro-
dan klobuk Napoleona za 45,-
000 frankov. Kupil ga je mo-
nakovski princ.

— Šanghaj, Kitajsko. — Ken-
taro Ochai, japonski poslanik
v Italiji, je na potu iz Rima
proti Tokyu umrl. Ochai je bil
star 56 let, spremljala ga je
njegova soproga.

NAZNANILO IN PRIPORO-
ČILO.

Genjenim naročnikom (cam),
prijateljem in dobrotnikom
"Amer. Slovenca" in "Ave
Maria" v državi Pennsylvania
naznanjamo, da jih bo te dni
obiskal naš glavni potovalni
zastopnik Mr. Frank Kurnik,
ki je pooblaščen pobirati na-
ročnino, oglase, prodajati knji-
ge in sprejemati naročila za
vse, kar je v zvezi z našim pod-
jetjem.

Vsem ga prav toplo priporo-
čamo, da mu grejo na roko in
pomagajo širiti katoliške liste
Amer. Slovenec in Ave Maria.
V časih kot živimo, je katoli-
ški tisk za katoličane najmo-
dernejše orozje. Zato tudi oni,
ki se trudijo z razširjevanjem
katoliškega časopisja, zasluži-
jo vsestransko pomoč.

Uprava "Am. Slovenca."

POZOR!

Vsako katoliško stanovanje
naj bo ta mesec zaznamovano
z znamenjem Evharističnega
Kongresa. Posebno katoličani
v Chicagi naj s tem dajo čast
svojemu Evharističnemu Kra-
lju pred tujeverci in tujci.
Razobesite na okno posebno
sliko Evharističnega Kongresa,
ki je bila izdelana v ta namen:
posreben utisnjen karton z
zlato monštranco. Cena 50c.
Lep spominke za hišo ali dar
za prijatelje tukaj in drugod
je, v krasnem okvirju na ste-
klo delana slika presv. Evhari-
stije. Cena \$2.50.

Te in vse druge praktične su-
venirje za Evharistični Kon-
gres dobite v knjigarni

AMER. SLOVENCA
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
NAROČILA SPREJEMAMO
TUDI PO POŠTI.

BARVE -- MIZARSTVO -- ŽELEZNINA

Prodajam vsakovrstne barve, varniše itd. po najzmernejših cenah.
Barvam hiše znotraj in zunaj. Lepim stenski papir. Izvršujem vsa
mizarska in tesarska dela. — Prodajam vsakovrstno železnino, različno
orodje in vse kar potrebujete v tem oziru za Vaš dom. — Prodajam
tudi vsakovrstne šipe (šajbe).

John Kosmach
SLOVENSKA TRGOVINA Z ŽELEZNINO
1804 West 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0490.

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na
staro poznano veletr-
govino.
Ako hočete Vaše
domove opremiti s tr-
pežnim in dobrim
ter lepim pohištvom,
tedaj pojdite tja,
kjer se tako pohištvo
prodaja.

Ako hočete imeti v
Vaši kuhinji dobro
peč, dobro kuhinjsko
posodo tedaj pojdite
isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM
POHIŠTVOM.

1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

MALI OGLASI.

HIŠE IN LOTE.

HIŠA 6 sob, vel. klet, furnace, \$6500,
tako \$2000. 433 N. Avers Ave. —
Phone Nevada 0032. 633-s do t

NOVA HIŠA 4 nadst., garaža za 6
kar, za zdravilna ali klube, lastnik
na 2120 S. Millard Ave. 628-s do t

POSLOPIJE IN LOTA na vogalu,
proti jezeru, 82 Lake Blvd., St. Jo-
seph, Mich. G.M. Bainger. 641-p,s,t

SOUTH SIDE 3 NADSTR. hiša po
5 sob, nizka cena. Lastnik 5918 So.
Lafin St., 2. nadst. 642-p do p

HIŠA Z 12 STANOVANJI in garaža
za 4 kare; 2 in pol akra sveta, pol
bloka do Desplaines River, blizu
zverinjaka, 1 blok do kare, priprav-
no za obojestrano gostilno. W. F. Za-
lavich, 30th in Desplaines Ave, Ri-
verside, Ill. 645-p do p

RENT 7 SOB, parna toplota, blizu
Garfield Park, 356 S. Homan Ave.,
preje \$85.00, sedaj \$70.00, 647-p do p

TRGOVINA na vogalu in pet
stanovanj na 1700 W. 22nd
Street; rent mesečno \$2250.
Napravite ponudbo.

Chas. T. Houha,

Exclusive Broker, 818 Harri-
son St., Ph. Euclid 21.
Oak Park, Ill. 651-t do t

N. E. VOGAL Menard & 64th Street.
60x125, blizu kare, \$1200, Motz L.
M., Smith & Bros. Ph. Drexel 4710.
659-t,s,r,c

BUNGALOW ZIDAN, 6 SOB, 33
čev. lota moderno. \$8200, takoj \$1000,
7215 So. Oakley Ave. 653-t,s,r,c

\$1500 TAKOJ

zid. hiša po 6 sob, furnace ht.,
garaža za 2 kari, Hamline Ave.,
blizu Ogden, \$12,300.

S. H. Poch,

4010 Ogden Ave.

DVONADSTR. LES, po 5 in 6 sob,
cementna podl., elektrika. 4137 W.
Wilcox, 2. nadst. 655-t,s,r,c

DVONADSTR. HIŠA, po 5 sob, fur-
nace ht. \$12,750.—4811 Argyle, Ph.
Graceland 1735. 658-t,s,r,c

3 NADSTR. zid. hiša, v dobrem sta-
nju, lepen prostor, 1326 Cornelia
Ave. Ph. Wellington 8517. 662-t

BELMONT PARK, nizka cena bun-
galow 5 sob, Queen Anne, moder-
no, 36 čev. lota. \$2500 takoj. 5115
Fletcher St. 665-t

5 SOB KELLOSTONE BUNGA-
LOW, garaža, \$1000 takoj, prodati
mora takoj. 6431 N. Richmond St.
666-t

2 LES. HIŠI na vogalu 43rd Pl. in
Parnell Ave., v dobrem stanju, plin,
elektrika, 6 sob, 4 stanovanja nese-
jo \$108.00 mesečno. Cena \$7000. Mr.
B. O. Conner. Ph. Blvd. 7120. 667-t,s,r,c

PRAZNE LOTE V INGLESIDE,
Ill., nekaj lot ob kanalu, kjer pri-
stajajo čolni, ki vozijo v Fox Lake,
Long Lake; tudi na obroke. Charles
Harbough Lumber Co., Highland
Park, Ill. 659-t,dot

LOTE, na katerih je drevje v Fox
River ob Five Islands 5 milj južno
od Elgin, lahka odplačila. A. R. Jo-
seph, 472 N. Liberty St., Elgin, Ill.
660-t do t

FARME NA PRODAJ

10 AKR. ZEMLJE na 83. in 52. Ave.
666x666, \$8000 za čev. E. Padlen,
2139 Sheffield Ave. Phone Diversey
2325. 638-s do č

UGODNA PRILIKA.

V NAJEM 7 sob s pohištvo, ceno.
John Critton, 6345 Blackstone Ave.,
3. nadst. 632-s do t

ZNAMENITI BURLINGTON DIS-
TRICT. Obdelana in neobdelana
zemlja, raste pšenica, velikokrat
ena žetev letja, kar stane zemlja.
Vročega vetra, ali škodljivih žuželk
ni. A.W. Winegar, Burlington, Colo.
646-p do p

ROOMING HOUSE 16 SOB, lepo
pohištvo, veliki dohodki, lahki po-
goji. 1424 N. La Salle St. 644-p,s,t

TAILOR SHOP prodaja v hotelu, kjer
je 135 sob, lepi dohodki. 1648 Lunt
Ave., pol bloka Clark St. 650-p do p

TRGOVINA Z MEŠANIM BLA-
GOM in hišnimi potr. na dobrem
glasu in prostoru, primoran prodati.
1454 W. 18th St. Roosevelt 8930. 656-t,s,r,c

DELICATESSEN in trgovina z ri-
hami, dobra kupčija, rent v hiši.
7014 S. Halsted St. 661-t,s,r,c

GROCERY TEA & COFFEE Store,
dobrodošla. Prodati mora radi dr-
uge kupčije. 2522 W. 51st St. Vpra-
šajte na 1903 W. 51st St. 663-t,s,r,c

MERCHANDISE STORE, prvovrst-
ni, zunaj na deželi, nobene konku-
rence, 7 sob stanovanje, porč za
spati, kopal, elektrika, pošta in trgo-
vina v hiši. Tulaž se nudi prilika, da
si upravitelja. Cena \$14,000. 38
milj do Chicago. ob Grand Trunk
R. R. Henry J. Paulus, Ainsworth,
Ind. 664-t dot

POHIŠTVO NA PRODAJ.

POHIŠTVO ZA 3 SOBE, komplet-
no, 1411 Sherwin Ave. Ph. Rogers
Park 8525. 643-p,s,t

CANE VELOUR PARLOR SET in
drugo pohištvo se prodaja na 6254
Stony Island Ave., 3. nadst. 6571-t

SLOVEČI UMETNIŠKI
FOTOGRAFIST

Nemecek

1439 W. 18th St.

CHICAGO, ILL.

IZDELUJE NAJBOLJŠE
SLIKE!SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S
30-LETNO IZKUŠNJO!

JOS. HLAVATY

zanesljivi lekarnar

Zdravniške recepte izvršuje
točno.

Zaloga fotografič. potrebščin.

Kodaki in Kamere.

Prinesite k nam filme v iz-
deljavo.1738 W. 21st Street in Wood,
Chicago, Ill.Izvrstni sladoled, mize za goste
Phone: Canal 4340.

NOTARSKA DELA.

Kupne pogodbe, pooblastila, af-

firmacije in vse druge legalne listine

izdajamo po naročilu. Dostav-

ljamo na dom.

Cene zmerno.

JOHN JERICH.

Slovenski notar,

1849 West 22nd St., Chicago, Ill.

IZDAJAVEC

Zgodovinska povest iz turških časov.

SPISAL

F. V.

SLEMENIK

"Domovina je v nevarnosti! Turška kopta zopet žele teptati naše kraje. Naši hrvaški bratje že imajo mnogo trpeti od sile gladnih volkov. Res, da ne more biti tako neprijetno, samo le žeti, sejanje pa prepuščati drugim. Ti naši vrati se tudi držijo tega načela, kakor se vidi, češ, da naj kristjani skrbijo za svet, žetev bo že spravil Turek. Dasitudi smo jim Slovenci že tolikokrat krvavo napisali pleča, hote jih prepričati o nepostavnosti takega sicer prikladnega načela, se vendar še ne morejo odpovedati svoji stari navadi, ker se pripravljajo to jesen v naših krajih žetev pobrati. Treba je torej, da jim to grdo navado za vselej izbijemo iz trdih buč. Naš sviti vladar, nadvojvoda Ernest, me je, kakor ti je znano, imenoval poveljnika vojske, ki se zbira v slovenskih krajih Hrvatoma na pomoč. Brez vsake dvojbe je tudi najbolje, da ne pričakamo gospodov Turkov doma, onstran naših mej jih moramo prijeti in z združenimi močmi jim dati nekaj v spomin, da jih ne bo nikdar več nazaj. Poštenemu in hrabremu sinu domovine, kakor si ti, ni treba razlagati, kaj je v taki zadevi treba storiti. Le to bi te s tem rad prosil, da naznaniš svojim bližnjim sosedom, grajščakom in plemenitašem, da se v kratkem začno mnogoštevilno zbirati v Ljubljani. Smrt našim vragom! Živela domovina!

Željno tebe junaka pričakuje
tvoj

Herbert Turjaški.

"Živela domovina! Smrt vragom!" ponavlja Vit, navdušen prijateljskega pisma. "Živio naš Herbert!"

"Zopet bo nekaj dela, in tako delo mi ni bilo nikdar nevede in tudi nikomur ne more biti, ki mu je mar za blagor in srečo naše slovenske domovine. Moji dobri kmetje bodo zopet vriskali, ko čujejo klic na boj! To bo zopet vesel dan na Visokem!"

"Kdaj bo vesel dan na Visokem," smehljaje vpraša Lavra, stopivša ravno kar v vrt. "Kaj se ti tako žari obraz, dragi moj?"

"Ženka, s Turki jo bomo zopet zaplesali! Zdaj veš vse. Jurko naj stopi doli v vašo naznanit možem, naj se jutri zberejo v gradu."

"Če doživim zmage," povzame stric Gregor besedo, ko je prečital Herbertovo pismo do konca, "če bo naš junaki Turjaški zopet, kakor navadno, Turke oštel, potem bom rekel s Simeonom: Gospod, pusti svojega služabnika v miru iti, zakaj moje oči so videle vzhajajočo zarjo boljših dni za predrago domovino. Trčimo, prijatelji, na zdravje slovenskega vojskovodje, na zdravje Herbertovo!"

In kozarci zapoje med domoljubnimi klici. Drugega dne kmetje že rano prihajajo v velikem številu na Visoko. Veselih lic stopajo gori.

"Kaj meni, sosed," nagovarjajo se med potjo, "kakšne novice nam bo pravil vrli naš grajščak? Grajski Jurko je vedel le povedati, da je gospodu došlo pismo iz Ljubljane. Jaz menim, da se nič drugega ne plete blizu naših mej. Kaj ti praviš?"

"Jaz tudi tako trdim; saj veš, kaj je onega dne razkladal popotnik, ki je pripotoval globoko iz Hrvaške k nam, kako namreč zlobni Turčini vedno dalje silijo naprej. Gotovo bo treba zopet prijeti za meč!"

"Naj se zgodi karkoli," oglašajo se tretji, "to vem o vsakem izmed nas, da je vse pripravljeno storiti za našega vrliga gospoda na Visokem."

"To nam pa govoriš iz srea, prijatelj," potrjujejo vsi, "za našega grajščaka smo pa res pripravljali vse darovati. Bog ga živi mnogo let. Bog daj vsekdar tako gospoda na Visokem! Živio naš Vit!"

Zagrmelo je iz stoterih ust: Živio naš Vit! Živela njegova rodbina!

Daleč se je razlegel navdušeni krik, vetrovi so ga ponesli na vse strani, v vsako dolinico, in iz vseh krajev je zopet odmevalo: Živio naš Vit!

Še vedno dohajajo kmetje v trumah na Visoko; grajski dvor ne more vseh sprejeti, mnogo se jih zato postavi na ravni pred velikimi vrati.

Zdaj se prikaže Vit; v prekrasni, viteški opravi stopa iz gornjega nadstropja. Kakšna postava! Junak od nog do glave!

"Ah!" strmi v prvem trenutku množica, v drugem se pa širijo živio-klici do nebeskega stropa ter se razlegajo okoli in okoli.

Vit se vstopi na zgornjo stopinjo stopnic, ki vodijo naravnost iz prostornega dvora v prvo nadstropje. Videti ga je mogel vsakdo, tudi stoječi pred grajskimi vrati na trati.

Njegov lepi glas zadoni tja črez množico do zadnjega:

"Možje! Pozdravljam vas, svoje prijatelje, pozdravljam vas, vrle slovenske može! K temu pozdravu pa moram najprej dostaviti svojo zahvalo, da ste se na moj poziv v tolikem številu zbrali v mojem gradu. Lep dokaz mi je to iznova vaše vdanosti, ali da boljše rečem, vaše očitne ljubezni do svojega grajščaka. Ako sem si prizadeval vam v tem ali onem storiti dobro, najslajše plačilo mi je za to vaše spoznanje, da imate gospoda, ki vam ni samo gospod, ki je vaš odkritosrčni prijatelj, ki je skrbel — to smem reči — za vas in ki bo še skrbel za vas do zadnjega diha. Možje! Skupaj smo preživeli že dobrih in slabih časov, skupaj smo se branili naših žalibože domačih in tujih sovražnikov, in sreča je bila vedno na naši strani, ker smo branili pravico, ker smo branili naš slovenski dom! — In zopet je zdaj došla priložnost, pokazati, da smo slovenske krvi, vsekdar pripravljeni stopiti v bran svojega domova. Kdo izmed nas ne pozna in ne časti Turjaškega Herberta, ki nas Slovence vodi že toliko let od zmage do zmage? Čujte torej, kaj poroča prvi slovenski junak."

Vit razvije pismo ter prečita vrste počasi, vsakemu razumljivo. Mnogokrat ga radostni in živahni klici žive pohvale silijo, da preneha. Vsaka besedica je navduševala zbrano ljudstvo.

"Možje!" nadaljuje nato Vit, "besedam našega Herberta nimam veliko dostaviti; saj vas poznam. Vit z Visokega bode sledil klicu svojega prijatelja Herberta, in meni, možje, meni, vašemu prijatelju, o tem ne dvomim, boste sledili tudi vi! Moja orožnica vas bo preskrbela s potrebnim orožjem, katero bode nosili kakor junaki, in domovina vam bode vedela hvalo. — V treh dnevih se zberite zopet tukaj, vsak v svojem orožju, in potem nastopimo slavno pot, in Bog bo z nami."

VSPORED UPORABE
Cerkvene dvorane v So. Chicagu, Ill.

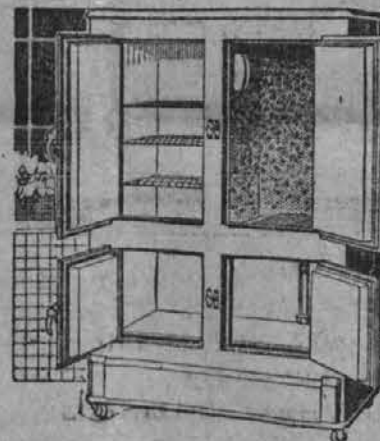
1. DRUŠTVO VITEZI SV. FLORIJANA K.S.K.J.
Prvo nedeljo vsakega meseca ob 2. uri.
2. PODPORNO DRUŠTVO SV. JURJA.
Vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri.
3. ŽENSKO PODPORNO DRUŠTVO MARIJA ČISTE-GA SPOČETJA K.S.K.J.
Vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri.
4. ALTARNO DRUŠTVO, OZIROMA SKUPŠČINA KRŠČANSKIH MATER.
Vsako četrto nedeljo v mesecu ob 3/4. popoldne.
5. DRUŠTVO MOŽ IN MLADENICEV NAJSVETEJŠEGA IMENA (HOLY NAME SOCIETY).
Vsako drugo nedeljo v mesecu ob 3/4. uri.
6. POLITIČNI KLUB.
Vsaki prvi ponedeljek v mesecu ob 3/4. uri.
7. SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO "SLOGA."
Vsaki prvi torek v mesecu ob 3/4. uri zvečer.
8. DRAMATIČNI KLUB SV. JURJA.
Vsaki drugi ponedeljek v mesecu ob 3/4. uri zvečer.
9. CERKVENI PEVSKI ZBOR "ZARJA."
Ima vaje ob torkih in petkih.
10. SEJE CERKVENEGA PEVSKEGA DRUŠTVA "ZARJA."
Drugi četrtek vsakega meseca ob 3/4. uri zvečer.
11. 2. TOREK: ŽENSKO PODPORNO DRUŠTVO SV. NEŽE K.S.K.J.
V mali dvorani ob 8. uri zvečer.
12. 4. TOREK: CERKVENA SEJA.
V mali dvorani ob 8. uri zvečer.

Domača trgovina za
Domače potrebsčine

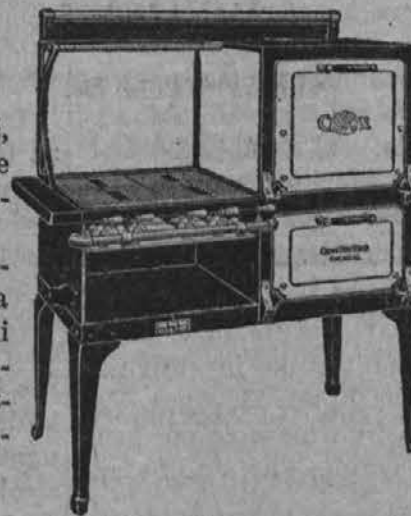
J. L. Telser

FURNITURE AND HOUSE FURNISHINGS
FONOGRAFE IN RADIO

2107-11 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Phones: Canal 6188; Roosevelt 2107
Ustanovljeno 1912.POSEBNA CENA
\$69.50za emajlirano peč,
nikjer ceneje. Druge
vrste od \$35.00 na-
prej.

Za vsakovrstno pohištvo se obrnite na nas. Mi smo založeni z vsem. Naša postrežba je prvovrstna. Pridite in prepričajte se!

ALASKA
OMARE ZA LED
ne morete dobiti bolj-
še, pa tudi ne cenejše.
Od \$15.00 naprej.

Naše omare za led so znotraj prevlečene s karkovino, kar zadržuje toploto — to pomeni, da veliko prihranite na ledu in jedila ostanejo dalje časa sveža.

Katoliška

Tiskarna

SE PRIPOROČA V NAKLONJENOST

- vsem slovenskim društvom in organizacijam,
- vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom,
- za vsakovrstna tiskarska naročila.

—Naročila izdelujemo hitro, točno in hitro,

—naše cene so vedno med najnižjimi,

—poizkusite in prepričajte se.

- Naša specialiteta so zlasti društvena dela,
- društvena pravila, in vse druge tiskovine,
- izvrtujemo prestave na angleško in obratno.

KADAR RABITE KAKIH TISKOVIN, PIŠITE VEDNO NAJPRVO
NA SVOJO KATOLIŠKO TISKARNO.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

Mesec junij

je posvečen češčenju presv. Srca Jezusovega. Posebna knjiga: "Premišljevanje o božjem Srcu Jezusovem," je kaj primerna za vse one, ki želijo meseca junija opravljati posebne pobožnosti. Knjiga vsebuje premišljevanje za vsaki dan meseca, kar dela to pobožnost posebno zanimivo.

Stane samo 60 centov.

Kipi presv. Srca Jezusovega se dobe v vseh velikostih. Navadno se rabi velikost 12 inčev, \$1.50, in velikost 20 inčev, \$3.50.

Naročila pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

DR. J. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURG IN PORODNIK.

X ŽARKI. Zdravi vse boleznih hitro in uspešno. Specialist za zdravljenje vse moških, ženskih in otroških bolezni.

1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill.
Pho. Armistage 6145. — Od 10-12 popoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo od 10-12.

PISANO POLJE
J. M. Trunk.

Se nekaj iz Molekovega slovarja.

Precej ga je že izčrpal in mi prisodil razne naslove, tako da bo morda radi moje malenkosti včasih celo v zadregi, kar mi je res žal. Enega je še srečno, upam brez kakega duševnega napora, našel; imenuje me "stara koloradska mama." Naše gore se radi tega ne bodo podirle, in borovci ne posušili, posebno zdaj ne, ko je poleg 12 akrov "pisanih oranž" v Kaliforniji za prostorom, kjer je "Pisano polje" doma, še prava hudičeva šajtrng. Ko bi človek na kake Molekove "pripomočje" kaj dal, bi utegnil misliti, da se uslišijo, ker "šajtrng" je najpripravnnejše orodje za staro mamo, ki ne bo samo brezobna, temveč malo rabna za gore in borovce.

Za krkucanje skozi špranje duri je pa mama še precej pri moči, meni pospešitelj šajtrnge, g. Molek. Ako pa pri tem krkucanju ni zapazila, da so v Koloradi še neke ekstra mule, potem ji pač radi starosti ni zameriti, ker vsak bo pač samaga sebe najbolj poznal, tako koloradski dopisnik, kakor tudi patron šajtrnge, g. Molek.

Toraj vendar morala.

Nekaj je le, če je človek v naših hudih časih skromen. — Zarkometar pravi: Morala, toraj je le nekaj, ali je le nekaj, samo da zopet kos pogache sne, ko pristavi: pa taka. Pa jo zopet le on naredi tako, da potem pristavlja: pa taka.

Popraša: Zakaj bi jo ločil, namreč moralo od onih, ki se pač po morali ravna. Ako opravičenosti tako zahteve ne uvidi, potem rečem: Čemu opravičenosti on zahteva, da se mora socialista ločiti od socializma?

Vidi in zre le slučaje, da se ljudje ne ravna po morali in njenih zahtevah, morda ljudje, ki so glede vere, ki je podlaga morale, z njim na enaki stopnji. Manjka pač morali podlaga, na katero se mora človek postaviti, a če se ne postavi, ker je svoboden, potem ni morala gnila, temveč človek.

Omenil sem že, da so celo ateistični učenjaki v tem edini, da zahteve in pravici krščanske morale vsebujejo vse, kar se od človeka glede morale more zahtevati. Zdaj pa pride veliki moralist iz Lawndale in izjavi kategorično: "Neizvedljiva je ta morala!" Gosh, ne samo rdeče spegle mora imeti, temveč črne, ali dilo pred čelom. Nemoralno ravnanje gleda večinoma na ljudeh, ki bi protestirali, ako bi se jih nazivalo za kristjane, tudi kristjanje pogostoma ne ravna, kakor bi imeli, ker je pač treba napora in borbe, a sadov, sijajnih sadov krščanskega moralnega življenja ne vidi... G. Molek, ako vaši socialisti ne krajejo, ne goljufajo, so usmiljeni, pravični, potem se ne ravna po vaši "zdravi in človečanski" morali, temveč nehoti po "gnili," krščanski, in izvaja krščansko moralo. Ko bi pa izvajali vašo "zdravo," ki visi v zraku in je brez podlage, bi vam utegnili se podplat na čevljih zmanjkati.

Ako se človek od živali razločuje le po imenu in po malo bolj razvitih možganih ali pa "za gore večjem razumu," kakor ste se izrazili, potem v vsem tem ni prav nobenega razloga, še manj kake obveznosti, da bi drugače ravnal, kakor kaka sraka, in ne kradel, kakor sraka.

Ko vidim to neprestano lajanje na krščansko moralo, si ne morem ubraniti utisa, da mora biti g. Molek mnenja, da je on prvi prišel na vso "gnilobo" in "neizvedljivost." Ko bi

bil, bi bil pač lahko malo pomenen, saj bi pred njim nihče ne bil tako razborit in bister, a to lajanje odmeva že skorodva dva tisoč let, in g. Molek je med mnogimi čevkovci samole eden, in pri tem prav neznačen čevkovec.

Je pač samo — srajca.

Zapisal sem: "Vsaka vlada je od Boga, tudi boljše vlada." Ostanem pri tem. Obraz Ljubljanske srajce se je v Del. Sloveniji razširil, saj bi bil morda celo Bog dober dosti, ko bi se dalo iz tega kaj izbiti za — krušnega očeta — boljšeja. Pa ni kaj. Božji namestniki so taki zlobneži, da to "božjo napravo" napadajo, mesto da bi jo zagovarjali. Samole kaka srajca more imeti take duševne muke radi — nedoslednosti.

Usta so vrlo mogočna.

"Kar pravijo posamezni znanstveniki, ki kompromisarijo, ni merodajno," pravi Zarkometar g. Molek, saj druge označbe mu, žal, ne morem pripoznati. "Kompromisiranje" je njegova iznajdba, ker ne more nikomur pogledati v srce, da bi mogel tako striktno to trditi. "Ni merodajno" je pa izraz širokih ust, če imajo znanstveniki in navedejo neovrgljive razloge za svoja mnenja. Čudno. Kadar najde g. Molek nekaj za svoj mlin, tega ne odklanja tako kategorično, n. pr. gobeždanja kakega McCaba, a če njemu ne gre v koš, je "nemerodajno."

"Še manj je merodajno, kar razlaga kakšna najresnejša filozofija," bobna dalje. Tudi pri filozofiji gre za razloge in pravilnost mišljenja. Ako so ti pogoji dani, je znak duševne nadutosti, če kdo tako govori. Ampak g. Molek sam pove uzrok, da se tako mogočno postavi in mu ni — merodajno.

"Merodajni so znanstveni dokazi," piše in uči, "merodajna je pozitivna veda, ki se zmeni za metafiziko." Ni se hotel zvrniti, seve, da ne, a zvrnil se je, kakor je dolg in širok.

Gotovo. "Merodajni so dokazi," znanstveni dokazi, pozitivna veda. Za embriologijo so merodajni pozitivni embriološki dokazi, za biologijo biološki dokazi, za geografijo geografski, za astronomijo astronomski itd. Dobro. Ali, g. Molek, kaj pa Vi sklepate iz embriologije, biologije glede človeka? Kakor zatrjujete, je človek le nekako bolj razvito bitje. Kako pridete do tega? Ker pač sklepate. Sklepanje pa je povsem v panogo filozofije, metafizike. A v isti sapi mogočno trdite: "... ki se ne zmeni za metafiziko." Tudi filozofija je prav pozitivna veda, ki se ravna po strogih zakonih mišljenja. Brez filozofije ne morete narediti niti koraka v stvarih, ki človeštvo nad vse zanimajo, ker filozofičen čut je vsakemu človeku priložen, in filozofirati se pravi, preiskovati, iskati, pretehtati razloge, odkod, čemu, zakaj, kako. Metafizika ne obsega morda samo vprašanja o duši, Bogu, posmrtnem, nad naravnem, supernarnem, temveč vso ono, kjer se mora zastaviti miselnje, sklepanje, razmotrivanje.

G. Molek sam piše: "Merodajna je pozitivna veda... ki išče za vsak nerazumljiv pojav naraven vzrok," to pomeni, filozofira, rabi metafiziko, da ta pojav pojasni, v isti sapi pa to odklanja, ko pravi: "... se zmeni za metafiziko."

Usta so mogočna, a vse se zgrudi, ko se prikaže "kramp," kakor on blagovoli prav pozitivno vedo, ki postopa po prav trdnih in naravnih zakonih, imenovati.